

Uusia näkökulmia Bill Clintonin hallintoon

Markus Kantola: Skills and Constraints. Bill Clinton's Presidential Leadership of Entitlement Reform, 1993–1999. Turun yliopisto 2014. 251 s. ISBN 9789512956685.

Bill Clintonista ja hänen presidenttikaudestaan on kirjoitettu lukuisia teoksia. Varsin vähän on kuitenkaan historiallisia tutkimuksia hänen yrityksistään uudistaa yhdysvaltalaisen sosiaalipolitiikan korvauskäytäntöihin liittyvää lainsäädäntöä. Ainakaan niitä ei ole tarkasteltu Markus Kantolan tapaan käyttämällä tutkimuksen päämetodina psykohistoriaa. Tämä on uusi ja innovatiivinen tapa asian tarkasteluun, vaikkakaan ei täydellinen sekään. Kantola kertoo aivan oikein metodologiansa mahdollisuuksista ja rajoituksista, paikoin ehkä liiankin anteeksipyytävästi. Samaan aikaan hän istuttaa Clintonin persoonallisuuden niin vahvasti Stanley Reshonin psykoanalyttiseen teoriaan (ENEP eli *extraversion, intuition, feeling, and perception*), ettei Clintonin käyttäytymiselle voi ajatellaakaan muita selityksiä.

Kantolan tutkimus perustuu laajaan ja monipuoliseen aineistoon, jossa on mukana myös haastatteluja. Tutkimus nojaa enemmän sekundäärisiin kuin alkuperäislähteisiin, mutta tämä on ymmärrettävää, koska Kantola tutkii niin vähän aikaa sitten sattunutta tapahtumaketjua. Sekundäärilähteisiin kuuluu sanoma- ja aikakauslehtiä, muistelmia ja tieteellisiä tutkimuksia, mutta myös ”journalistisia kirjoja”. Kantola käyttää lähteitään hyvin ja perustaa löytönsä niihin. Paikoin olisi

toivonut hieman suurempaa tarkkuutta lähdeviitteisiin, sillä nyt kirjoittaja viittaa usein kokonaiseen kirjaan tai pitkään dokumenttiin, sen sijaan että olisi viitannut yksittäisiin sivuihin.

Kantola esittelee jotkut lähteidensä kirjoittajat, mutta ei kaikkia. Tämä on yleinen synty suomalaisissa väitöskirjoissa ja muissakin tieteellisissä teoksissa. Markus Kantolan tapauksessa tämä käytäntö tekee lukijan tavallistakin epävarmemmaksi, kun hän ei aina tiedä, onko lainattu henkilö Clintonin hallinnon jäsen, tutkija, ulkopuolinen tarkkailija, vastustaja vai journalisti. En kaipaa pitkiä ja perusteellisia biografioita jokaisesta nimeltä mainitusta, mutta jos kaikista tietäisi kuka kukin on, olisi helpompi arvioida hänen lausuntonsa painoarvoa. Tieto esimerkiksi mahdollisesta Clintonin hallinnon jäsenyydestä antaisi lisäperspektiiviä tällaisen henkilön sanomisille. Kun Kantola kertoo jonkun lähteensä olevan professori, olisi hyvä tietää, minkä alan. Pelkkää uteliaisuutta ei ole tieto siitä, onko kyseinen professori valtiopöytäopin, psykologian vai slaavilaisten kielten professori. Se auttaisi lukijaa arvioimaan professorin lausunnon painavuutta ja asiantuntevuutta kyseisessä asiassa. Tämä on Kantolan työssä poikkeuksellisen tärkeää, koska joitakin lähteitä on käytetty vain kuvaamaan historiallisia tapahtumia, kun taas toiset ovat tärkeitä tukemaan Kantolan analyysia.

Kantola on valinnut neljä tapausta tutkiakseen, kuinka paljon Bill Clintonin kyvykkyys ja taidot ovat vaikuttaneet hänen lainsäädännöllisten aloitteidensa kohtaloon. Kantola on omistanut luvun kullekin tapaukselle ja jakanut luvut sitten lukuisiin alalukuihin. Kukin luku on esitetty hyvin ja antaa lukijalle kuvan siitä, mitä tapahtui ja miten se tapahtui. Kullekin tapaukselle on myös annettu suunnilleen saman verran tilaa, mikä

tekee työstä hyvin tasapainoisen. Ennen tapausten esittelyä ja analyysia, Kantola esittelee tutkimuskysymyksensä varsin selkeästi ja hänen johdantolukunsa luo hyvän katsauksen yhdysvaltalaisen hyvinvointivaltion historiaan. Tyypilliseen väitöskirjojen tapaan se on kuitenkin liian pitkä ja sisältää tutkimuksen kannalta tarpeetonta ja epärelevanttia aineistoa.

Markus Kantolan väitöskirja on erittäin kunnianhimoinen yritys. Tutkija on tehnyt runsaasti työtä, käynyt läpi suuren määrän tutkimusmateriaalia ja tuottanut luetavan ja ymmärrettävän väitöskirjan. Se avaa uusia näkemyksiä Clintonin kykyihin johtajana ja Yhdysvaltain sosiaalipolitiikkaan yleisemminkin. Nykyisen presidentin sairausvakuutusuudistuksen saa vähän taustaväriä.

VTT, EMERITUS-PROFESSORI
MARKKU HENRIKSSON
HELSINGIN YLIOPISTO